

ION POP - POLIVALENȚA CREATOARE

George ACHIM

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Facultatea de Litere, Baia Mare

Ion Pop – creative polyvalence

Abstract: Professor and scholar Ion Pop has reached the age of full synthesis at the auspicious time of an extraordinary intellectual and creative dynamics. His writing can now have, most certainly, a definitive edition, but the author has interwoven his *life and text* so deeply – much like in the title of one his criticism books – that he can find new and fresh motivation and resources to sacrifice himself in the poetical or critical text, with an extraordinary creative vitality. In an exercise of imagination and admiration, but also of rigour of interpretation, we shall talk about Ion Pop, the Member of the Academy, the professor, the flagship of the *Echinox* movement, the poet, essay writer and translator, all in all the spirit of completeness, coming from a mythical Transylvanian scholarly tradition – that of a refined culture and carefully uttered word. We shall examine two essential facets of the polyhedric personality of Ion Pop, so closely linked and interwoven that they cannot be firmly detached and, ultimately, we do not see it necessary to do it. We are talking about the *poet and the critic*, both valid and successful images on different levels of the literary scene.

Keywords: professor, poet, literary critic, *Echinox* magazine, history of avant-garde

„Stau încă o dată luminat/ de pătratul unei ferestre. Stau
ca-ntr-un ochi al Marelui Năvod/ și nu știu spre unde mă uit, către cine,
nu pot ști câte lucruri/ spre mine se uită, nu știu
ce văd Ele, aici, acolo/ în pătratul pătrat al ferestrei.”

(Ion Pop, *Fereastră*)

Declar solemn, Domnule Profesor¹, că am să mă feresc, în cuprinsul destul de amplei mele alocuțiuni de astăzi, de a mă adresa Dumneavoastră, doar ceremonios și prevenitor. Nu se va întâmpla. De aici încolo, am să vă numesc simplu și neutru, ca într-o fișă seacă de dicționar, **Ion Pop**.

¹ Cuvânt de Laudatio rostit cu prilejul decernării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice din Cluj Napoca Academicianului Ion Pop, Baia Mare, 1 octombrie 2018

Dumneavoastră, cunoscându-vă apetitul ludic și nedezmîșitul gust al paradoxului, nici nu cred că ar fi nevoie să vă ofer vreo justificare. O bănuieți sau o intuiți, desigur. Dar celor posibil nedumeriți care m-ar putea suspecta de vreo ireverență, le spun că, procedînd astfel, vă aduc – și la nivelul discursului – un omagiu cald, de o indiscutabilă sinceritate retorică (chiar dacă cele două substantive suferă arareori o alăturare firească). De data aceasta însă, ele țin de admirația nereprimată în fața performanței și a unicității: acelea de a fi reușit să transformați numele cel mai comun și mai des întâlnit în orice carte de telefon din Ardeal în capitol distinct și consistent de istorie literară. Așa, în chip genuin, fără nici un adaos de inițială sau de loc: nu Reteganul, nu de Băsești etc, ci simplu, **Ion Pop**, *ramura obscură, ivită la lumină*, cum ar zice poetul, dintre mulții *pop ioni* anonimi ai acestor ținuturi.

V-ați întrebat odată într-un poem, cu aparent scepticism, câtă știință, glorie sau fericire se pot clădi pe aceste doar șase litere onomastice. Sigur, răspunsul e în primul rînd unul personal, dar o perspectivă mai detașată, retrospectiv statistică și sumativă, arată că ele suportă bine greutatea a peste 50 de cărți solide, a mii de articole, prefete, contribuții de dicționar, traduceri, eseuri ori interviuri.

Prin cultură organic asimilată, lectură asiduă, talent, rigoare și un neconținut și susținut travaliu intelectual, adică printr-un fel de generoasă risipire de sine, pe cele doar șase litere, cele mai comune din întregul repertoriu onomastic românesc, se poate clădi, apropiindu-le definitiv, un destin intelectual strălucit, de înaltă și definitivă rezonanță în cultura română actuală.

Exercițiul nostru colectiv de vibrantă admirație intelectuală și de înaltă recunoaștere instituțională îl găsește pe Ion Pop, ajuns la vârsta deplinelor sinteze, în ora fastă a unei dinamici intelectuale și creatoare cu totul ieșite din comun. Opera sa poate suporta, cu deplin temei, o ediție definitivă, dar autorul și-a împletit atât de strîns *viața cu textul*, ca în titlul uneia dintre cărțile sale de critică, încât, cu o extraordinară vitalitate creatoare, găsește noi și proaspete motivații și resurse pentru a se imola pe sine, o dată în plus, în textul poetic sau critic. Așa cum scriam cândva, pe mult invocatul palimpsest al memoriei („*Memoria e un fel de nor/ o lentă evaporare/ în Soarele care știe totul*”), viața și textul se stratifică elegant, desfoliate firesc și atent prin vârste și stiluri. Sarea melancoliei le adumbrește deopotrivă, prelungindu-le ceremonios rafinata patină. Din esența fragmentului, din incidența biografemelor, caleidoscopul se încheagă deplin în morfologia exemplarității culturale pregnante. Abundența și diversitatea marcantă a producției scriitoricești invită la un moment al sintezei, deși poetul este structural mefient față de o astfel de întreprindere: „*Mă gândesc cu tandrețe la ziua/ când albe mâini uimite/ mă vor aduna poate ciob cu ciob/*

refăcându-mi zâmbetul/ privirea și melancolia de-acum./ Vor avea nevoie de multă, foarte multă răbdare/ și de nu mai puțină imaginație.”

Așadar, într-un exercițiu de imaginație și de admirație, dar și de rigoare a interpretării, îl vom celebra pe Ion Pop, academicianul, profesorul, spiritul director al mișcării echinoxiste, poetul, exegetul, eseistul și traducătorul, într-un cuvânt, un spirit al completitudinii, venit dintr-o cvasimitică tradiție cărturărească transilvană, aceea a culturii înalte și a cuvântului atent convocat.

Ca întotdeauna, apariția sa aduce distincție și eleganță: prezență longelină, de ins rasat și aulic, îndelung șlefuit de concepte, sisteme și teorii. Ironie fină, benignă, perfectă urbanitate și o cordialitate perpetuă, rafinată în surâs. Sub stilul de un nedeazăminț rafinament intelectual al omului inteligent și prob, căldura și farmecul unei sensibilități atașante, luciditate, măsură, umor și șarmul replicii tandru abrazive, cu nelipsite aluzii culturale ori interculturale, de efect garantat. Una dintre figurile de mare suprafață și impact, nu numai ale Clujului universitar, ci ale spațiului intelectual românesc, ajunsă astăzi la vârsta unei respectabile și respectate maturități olimpiene.

„*Să stai în soare* – spune poetul într-unul din volumele sale, ***Casa scârilor***, publicat în anii din urmă – *să stai/ până ți se evaporă/ chiar și numele./ Să stai în ploaie, să stai, până ce/ ca o piatră spălat,/ să ți se spele și numele./ Să te îngropi într-un dicționar/ până ce putrezește și dicționarul și numele” (Să stai)*. Cu numele, am convenit de la început. E tulburătoare simplitatea lui simbolică, deci nu-l vom încărca de ornamentica ușor barochizantă a titlurilor. Cât despre dicționarul literar, înainte de împlinirea prevestirii sumbre a poetului, despre posibila lui putrezire, ne grăbim să extragem dintr-însul o concisă și obișnuită ***fișă de autor*** pe care, într-o grăbită ochire, iată ce putem citi, bineînțeles cu adausurile în cerneală sepie ale confesiunii poetice.

Ion Pop s-a născut la 1 iulie 1941, ca fiu al părinților Anița și Vasile, țărani (sau plugari, cum se spunea altădată), în comuna Mireșu Mare, pe Someș, în partea de miazăzi a actualului județ Maramureș, „*într-o după-amiază de mijloc de an,/ când tânăra țărancă de nici optsprezece ani,/ lucrând toată dimineața pe câmp la strâns fânul,/ prea ostenită, au apucat-o durerile facerii/ încât la șapte luni după imaculata concepțiune/ a aruncat în așternutul de cânepă/ o cam ciudată lepădătură./ Ar fi trebuit așadar/ să miroso toată viața/ a fân de curând cosit./ (...) Ceva învinsese, îmi zic eu acum/ încercând să înnobilez momentul/ ceva ce ținea neapărat să se exprime, să vadă, nu-i așa/ mai repede soarele. (...)/ și mă tulbură în continuare/ întrebarea, cred, chinezească despre locul/ unde eram eu când tatăl și mama mea/ nu se cunoscuseră încă” (Strada)*.

Familia este una de vază în sat, nu foarte bogată, dar oricum înstărită, astfel că urgia stalinismului autohtonizat se abate și asupra ei: bunicul

viitorului scriitor care avea 10-15 hectare de pământ este declarat chiabur și trimis în temniță. Vremurile erau grele și nesigure, coeziunea naturală a satului, bazată pe etică și morală, se destructurase sub agresiunea bolșevismului ateu, oamenii se dușmăneau și se pârau unii pe alții, pe motive reale sau imagine, iar elevul Pop Ioan care are vioiciune de spirit, memorie, drag de carte și o neobișnuită ușurință a învățării, riscă, din cauza originii sociale nesănătoase, să nu-și mai poată urma calea firească spre învățătură. Atunci mama, țărancă deșteaptă și energică, „nu s-a lăsat – după cum scrie poetul – și-a luat bocceaua cu haine, bărbatul și copiii,/ și s-a dus la Oraș, să-și însănătoșească originea socială.”

Era anul 1952 și copilul de 11 ani își părăsește satul și pornește pe Someș în sus, pentru a se opri în Clujul care va deveni, în timp, atât de al său și în montura intelectuală a căruia se va încadra definitiv, precum un carat prețios: „Din satul în care m-am născut, care se află lângă Someș, la marginea dinspre Sălaj a județului Maramureș, am plecat la vârsta de 11 ani, în plină colectivizare socialistă a agriculturii, sub teroarea stalinistă care mi-a marcat familia și copilăria. (...) Am trăit continuând și o tradiție... literară, un fel de dramă a dezrădăcinării, reactualizată cu întoarceri nostalgice spre o anumită **geografie** devenită intimă, cred că destul de asemănătoare, în reperele ei de bază, cu a altor copilării și adolescențe legate de lumea rurală. Regăseam cu emoție, în fiecare vacanță, ceva din această lume pe care o vedeam îmbătrânind și răsărind altfel, cu oameni apropiați și dragi, dar și cu un peisaj mai larg care se degrada sub impactul dislocărilor intervenite în viața satului în anii comunismului. N-am devenit totuși – scrie, cu subtila automaliție, omagiul nostru de astăzi – un poet neosemănătorist”.

Acea geografie intimă, impregnată de Istorie și de istorii, de care vorbește mai târziu omul de cultură, marchează un dat sufletesc ireductibil, o topografie primordială a ființei, o paradigmă existențială decisiv condiționată de osia stelară care leagă pe om de locul și lumea nașterii sale. În cazul nostru, o lume a numelor de rând îngropate în memorie: Ioan, Gheorghe, Victor, Vasile, Leonora, Maria „mama și surorile mamei mele, toate trei înecate în Râu/ când treceau cu luntrea către o Sărbătoare/ și mama Anița și Vasile, tatăl/ muncitori, acum munciți de ani buni sub pământul Orașului.”

E o lume de umbre, de o noblețe rurală indiscutabilă, de aristocrație a smereniei și a bunului simț, pe care intelectualul rasat de mai târziu (și asemeni lui, posibil, mulți dintre cei de față) o găsește încorporată indestructibil în alcătuirea ființei sale spirituale profunde. O întâlnim, sublimată liric, într-una dintre creațiile volumului său de debut, **Propuneri pentru o fântână**. E vorba de un poem de confesiune vibrantă și tulburătoare puritate elegiacă, oricând antologabil, în pofida unei severități critice a autorului – nemeritate, în opinia noastră – față de poezia

începuturilor sale. Poezia se numește **Întoarcere** și, după mai bine de o jumătate de veac de la scriere, nu ne pare a fi deloc datată: „*Am plecat demult dintre voi, țărani mei./ E atâta istorie. Sori au bătut/ de la o poartă la alta./ Chiar dacă ani ne despart și îndelungate ținuturi,/ Mai am încă mușchi umezit pe partea de Nord a inimii./ Știu, mă veți primi, ca întotdeauna, cu semințele pământului,/ Cu mâinile voastre, bătătorite de muncă,/ De mângâieri și de soare./ Nu-mi spuneți nici un cuvânt,/ destul e că grâul se-apeacă, destul că porumbul/ sabia-și scoate să mă salute./ Destul e că treceți cu plugul/ printre plopilor cei fără de soț ai poetului./ Eu nu vă aduc aproape nimic/ decât aceste arderi în inimă (...)/ Acum când ghețuri mari se sparg pe Someș/ lovind în țărnișă,/ în mine tot pământul/ cu modestia sângelui se-ntoarce.*”

Acum, ajuns unul dintre numele de referință ale culturii române, cu o consolidată reputație internațională de eminent critic al avangardei, Ion Pop a devenit, prin grija Primăriei, nume de stradă în comuna sa natală, supusă unei accelerate modernizări. Iar faptul de mirare, de a se vedea călcând pe chiar numele său, îi prilejuiește o tandru-ironică meditație confesivă, într-un splendid poem, intitulat chiar așa, **Strada**: „*Voi călca așadar o vreme, chiar pe numele meu,/ deși nu știu pentru ce ne chinuim atâta să ajungem nume de străzi pentru alții, cum mă avertizează alte versuri (...)/ Acum trec iarăși pe strada asta/ ca altcineva. Pe Via Appia Antica/ nu printre morminte romane, ci printre nume de rând îngropate doar în memorie (...)/ Iar eu în clipa asta, în mica mea libertate tristă, știind că voi lăsa în urmă doar șase litere,/ mort înainte de a muri,/ promis să fiu strivit și îngropat în smalțul unei plăcuțe indicatoare.*” Evident, cu consecințele, nu-i așa, melancolice, în spațiul interior elegiac.

Ne despărțim acum de satul de lângă, „*apa ce vede totul și amintiri nu are*” (destinul acvatic al lui Ion Pop, hărăzit să-i poarte pașii de la Someș la Sena!), cu o amintire translaminată liric în lacrimă despre întâmplarea cu un sătean oarecare care meșterea la acoperișul casei părintești, locuită acum de altcineva, schimbând ardezia sură a copilăriei cu o țiglă roșie, contemporană, mai trainică probabil: „*Habar nu avea – scrie frisonant poetul – că jupuia câteva ceruri de deasupra mea/și nici nu se auzea țipătul.*”

Am poposit cam mult în preajma „*apei ce spală pietre, dinspre nimeni spre totdeauna*”, dar ne dăm seama, surprinși de confesiunile autorului, că Ion Pop însuși este mirat și mișcat de remarcabila energie spirituală a toposului nașterii și copilăriei sale și de forța matricială a acestuia, în traiectoria devenirii umane și creatoare a scriitorului și a profesorului de mai târziu. Să ne întoarcem cu osârdie, așadar, la necesara și utila fișă de dicționar. La Cluj, într-un mediu de cultură veritabil, în orașul ce mai păstra încă un indicibil ștaif chezaro-crăiesc și un parfum de românism mittel-european, Ion Pop devine mai întâi elev al prestigiosului Liceu „Emil

Racoviță”, unde îi va avea colegi pe viitorii scriitori Virgil Stanciu și Gheorghe Săsărman. Din fantezismul lor ludic și din calambururile cosmopolite, de liceeni dedați la lectură, se alege cu cognomenul, devenit marcă personală inconfundabilă, de „Jean”.

În anul 1964 absolvă strălucit, primul din promoția sa, cursurile Filologiei clujene, într-o promoție care îi cuprindea printre alții pe Liviu și Ioana Em. Petrescu, de care îl leagă o amiciție durabilă, bazată pe confraternitate intelectuală. Devenirea sa spirituală și profesională va fi strâns legată, indisolubil putem spune, de Literale clujene: mulți ani asistent și lector (până aproape de 1989, din motivele cunoscute, legate de condiționarea politică a oricăror promovări profesionale), apoi profesor și decan al Facultății de Litere, în anii 1990. Universitar de mare prestigiu și prestanță intelectuală. În constelația academică, două repere cardinale, esențiale în devenirea sa, marchează traiectoria intelectuală și *Bildungsromanul* personal al lui Ion Pop: preluarea conducerii revistei studentești **Echinox** al cărei director devine în 1969, la puțină vreme după apariția publicației, și stagiul parizian de câțiva ani (între 1973-1976) ca asistent asociat la Sorbonne Nouvelle Paris 3. Peste un deceniu și jumătate va reveni, pentru alți trei, ani în Orașul Lumină, ca director al Centrului Cultural Român din Capitala Franței (1990-1993).

Nu ni se pare prea mult a spune că asupra Echinoxului, devenit în timp nu numai una dintre aparițiile literare remarcabile, din anii '70-'80 de la noi, dar aureolat de chiar legenda pe deplin meritată a rezistenței prin cultură în fața ideologiei agresive a comunismului dogmatic, amprenta personalității lui Ion Pop a acționat decisiv. Spiritul critic netranzaționant în nici o împrejurare, gustul sigur și rigoarea judecății, dozajul unic de cultură organic asimilată și de creativitate rafinată se împleteau cu seriozitatea și umorul bine timbrat, cu eleganța sobră și jovialitatea amicală, uneori pe muchia ironiei subțiri. Toate acestea au cristalizat și au impus, ca brand de perfectă ținută academică și intelectuală europeană, stilul **Echinox**. În aceeași măsură, au coagulat, prin idee febrilă, rafinament ori sobrietate lipsită de morgă, umor și sentiment al solidarității intelectuale, familia spirituală echinoxistă. **Echinoxul** devenise – astăzi ne dăm seama cu atât mai bine de acest fapt – un stil și o școală de distinctă și distinsă fizionomie intelectuală. Iar acest fapt se datora în primul rând directorului său din acei primi ani, lui Ion Pop, adevăratul spirit rector al acestei importante mișcări culturale. El a impus o formulă creatoare de un europenism cultural condensat: multiculturalitate și plurilingvism, toleranță și prietenie, standarde ferme de calitate și păstrarea ștachetei estetice ori a discursului critic la nivelul excelenței ori cel puțin al onorabilității, dincolo de care nu s-a coborât vreodată. **Echinoxul** a însemnat îndeosebi grație simbiozei fericite cu personalitatea directorului său, un amestec rar și prețios, ca acela din sticlutele cu esențe tari – dintre livresc și inventivitate, descoperirea

diferenței specifice în dialogul multicultural ori combinarea sobrietății cu șarmul personal. Din cei cincizeci de ani pe care revista îi sărbătorește în această toamnă, Ion Pop s-a aflat la direcția ei mai puțin de cincisprezece, dar constatăm, după trecerea unei jumătăți de secol de la apariție, că *Echinoux* se confundă inevitabil cu numele său.

Cât despre aventura sa intelectuală sorbonardă, semnele spectaculozității, seriozității și eficienței acesteia se află în dosarele ori în paginile remarcabilelor *Ore franceze*, carte de convorbiri intelectuale și literar-culturale de mare ținută, cu personalități de prin rang ale scenei intelectuale franceze și francofone: Marcel Raymond, Jean Starobinski, Roland Barthes, George Poulet, Jean-Pierre Richard, Jacques le Goff, Paul Ricoeur, Jean D'Ormesson, Tzvetan Todorov și alții, o pleiadă intelectuală inegalabilă, cu care autorul convorbește cu dezinvoltură și creativitate. Nu e puțin lucru acest fapt și nici nu se întâlnește prea des în spațiul nostru intelectual.

Au mai rămas în discuție două fețe esențiale din poliedrica personalitate a lui Ion Pop, atât de îngemănate și de insensibil intricate, încât nu pot fi decupate ferm și, la urma urmei, nici nu vedem de ce operația ar trebui făcută cu necesitate. Sunt *poetul* și *criticul*, ipostaze validate cu deopotrivă succes pe diferite etaje ale scenei literaturii. Fișele de tipologie creatoare și micromedaliaoanele de dicționar îl privilegiază pe critic, situându-l pe binemeritul loc de frunte pe care și l-a apropiat, cu inteligență și sagacitate, în peisajul exegetic contemporan.

Criticul este, neîndoielnic, cel mai bun specialist al literaturii de avangardă de la noi (și unul dintre cei mai reputați pe plan european), iar cărțile sale dedicate acestui fenomen au devenit referințe critice absolute: *Avangardismul poetic românesc*, *Avangarda literară românească*, *Dinspre avangardă spre ariergardă*, monografia consacrată lui Gellu Naum sau studiile ample despre poezia lui Voronca, Tzara, Stephan Roll, Fundoianu și atâția alții. Frecventarea criticii lui Ion Pop a devenit obligatorie pentru oricare cercetător avizat al modernității poetice românești sau a ceea ce, larg generic, se cheamă neomodernitate. Aceasta, cu atât mai mult cu cât, tocmai în acest an, într-un moment jubiliar, criticul ne oferă o adevărată panoramă a poeziei românești de după cel de-al Doilea Război Mondial: monumentală, sinoptica lucrare *Poezia românească neomodernistă*. Despre mulți dintre poeții remarcabili cuprinși în acest volum, începând cu cei ai *Cercului de la Sibiu* sau ai *Generației '60*, criticul a mai scris pagini de referință și în *Poezia unei generații* (operă de pionierat în exegeza liricii poezilor șazeciști), *Măștile poeziei lui Nichita Stănescu*, *Transcrieri*, *Jocul poeziei*, adică tot atâtea titluri din bibliografia obligatorie a oricărui cercetător al fenomenului poetic românesc.

L-am lăsat la urmă pe *poet*, tocmai pentru că, în opinia noastră, el este cel dintâi. Pentru că, dincolo de excelența privirii critice, probată repetat, cu

fiecare volum, anii din urmă ai creației sale sunt decisiv marcați de strălucita și impresionanta revanșă a Poetului. A poetului mare, unul dintre cei mai importanți creatori din câmpul liric românesc. În plus, remarcăm faptul că exegetul, criticul el înșuși, s-a despărțit foarte rar - și atunci doar silit de contexte ocazionale - de fenomenul poetic. Dar mai întâi de toate – mai întâi și mai la urmă – adică, subiacent, pe tot parcursul prodigiosului său traseu intelectual credem că a fost Poetul. În această fibră „poeticească”, predominantă în genomul său creator, stă particularitatea filigranatică esențială a autorului **Jocului poeziei**, detectabilă în oricare dintre întreprinderile sale intelectuale. Empatia cu poezia, imediat recognoscibilă în orice act critic investigator, acuitatea însăși a demersului critic, amplitudinea sa, menite să clarifice decisiv contexte literare și să însuflească spațiul ideatic al operei luate în discuție, țin, la Ion Pop, de consubstanțialitatea demersului exegetic cu vibrația, plină de nuanțe și de fluvii, a unui constituent poetic primordial. Oricât de bine ar fi camuflat, într-o perioadă sau alta, în veșmintele savant croite ale criticului, Poetul nu se dezmințe nicicând și rămâne o prezență constantă de fundal. Susținându-l îndelung și necondiționat pe critic, poetul s-a pus, cu bună știință, pentru o vreme, în umbră.

Anii din urmă au constituit însă scena strălucitei sale revanșe: **Elegii în ofensivă, Litere și albine, În fața mării, Scara interioară** – tot atâtea cărți de mare poezie. Poetul a încetat să mai fie, dacă a fost vreodată scutierul obedient și tenace al Criticului, cerându-și, cu neobișnuită vigoare, prim planul auctorial. În mare măsură, critica literară importantă a momentului a luat act, cu un cvasiunanimit frison admirativ, de forța de expresie și de profunzimea unei substanțe poetice rafinate și a unei naturi lirice, profund introspective, meditativ elegiace. Ea este dublată de o remarcabilă inventivitate combinatorie, exersată pe portativele (întinse, la Ion Pop) livrescului bine asimilat ori ale intertextualității subtil convocate. Este vorba, la urma urmei, de coloratura pregnantă a vocii lirice inconfundabile a unui creator de prim-plan: de la parabolă la spasmul fințial (durere, disperare, revoltă, imprecăție), de la rafinatele distilări interioare, la grațioase stampe, reflexiv spiritualizate. Poetul este tot mai orientat înspre decelarea și contemplarea desenului sacru al lumii ori înspre frisonanta tatonare a muchiei înțelesurilor eterne, a marginii și a mirabilelor suprafețe eterice: „*Ca într-un poem neomodernist reciclat/ a venit aseară Steaua și mi-a spus:/ încă nu e totul pierdut./ Am avut raze/ mi s-au terminat/ acum mă predau/ ca o piatră încă fierbinte.// Îmbrățișează-mă,/ putem muri împreună*” (**Ca într-un poem**). Vom recunoaște că sunt versuri de mare poet!

Acum câțiva ani, când scriitorul a împlinit o vârstă jubiliară, am scris la finalul unei evocări că, din empireul unei vârste fecunde și a unei impozante staturii intelectuale, Ion Pop rememorează traseul său cultural de

peste o jumătate de veac, șarjând cu farmecul recunoscutei sale autoironii: „*Trudesc grozav și cu mare zgomot/ atât de mare încât/ s-ar putea să mă audă/ într-un târziu/ chiar și leii de piatră/ ce moșăie lângă treptele/ de la intrarea Academiei.*” Mi-ar plăcea să cred – scriam atunci – că nu doar îmblânzitele forme de piatră s-ar cuveni să aibă o tresărire.

Astăzi constat că șugubeața mea remarcă a fost de bun augur, Ion Pop este membru al Academiei Române.

Plin de deferență, mă văd nevoit acum, la final, să-mi încalc promisiunea inițială, aceea de a renunța, pe tot parcursul intervenției mele, la reverența formulei. Voi reveni, cu riscul de a știrbi sublimul onomastic evocat inițial, al celor șase litere care s-au aureolat de unicitate și de glorie, la tonul ceremonios și înalt academic. Momentul de astăzi, atât de solemn și de special o impune.

Așadar, bine ați venit în rândurile corpului nostru profesoral și în Universitatea noastră, stimate Domnule Academician!

Prezența Dumneavoastră ne onorează în cel mai înalt grad!